

„Родопска магия“

Премиерата на трисерийния документален филм „Родопска магия“ на режисьорката Светлана Лазарова се състоя на 23 март в кино „Мат“ в Прага. Телевизионната премиера на първия от документалните филми „Къщички за душата“ бе на 5 април по Втора програма на чешката телевизия, а на „Ключ номер 5“ и „Къщата на гайдара“ – на 12 и на 19 април.

„Дълго исках да направя филм за Родопите, защото знаех силата на тази планина, неведнъж съм усещала магията ѝ“, сподели на премиерата на документалната трилогия Светлана Лазарова. „Филмът, който сме заснели, не е нито природонаучен, нито исторически и археологически. Това е филм за себепознанието, за това как да търсим и намерим своя имажинерен дом и как можем да се превърнем в неразривна част от природата в днешния забързан материален свят“.

„Ако намериш в Родопите самия себе си и се опознаеш, това е магия“ е мотото на трите документални филма, в които главен герой е актьорът Пламен Сираков. Във всяка част на трилогията той ни връща към далечното минало с откъси от „Ваханките“ на Еврипид. Заедно с протагониста зрителят пътешества из най-обширната планина в България в търсене на истината за човешката идентичност и нейния дом. Именно домът е свързващ елемент в трите документални филма. В първия това са къщичките за душите на керамичката Зорина Милковска, които са своеобразно продължение на тракийската традиция. В тези малки керамични къщички душата на мъртвите намира своето обиталище и инспирира душите на живите към размисъл. „Ключ номер 5“ отваря не само запустелия наследствен дом на Лидия Гълъбова, но и родовата памет на поетесата. В него тя намира своите изгубени илюзии и осъзнава преходността на човешкия живот. Върху основите на дома, който е наследил от баба си и дядо си, родопчанинът Асен Кара依лиев гради свой собствен дом („Къщата на гайдара“). Любителят-гайдар съгражда в запустялото родопско село свой нов дом и полага основите на ново начало... Филмът „Родопска магия“ представя традициите и обичаите, съпътстващи и днес хората в Родопите, които все

Светлана Лазарова

още не са под влиянието на съвременната глобализация. Местните жители са здраво свързани с планината и възприемат света по различен начин за разлика от вечно бързащите съвременни хора. За родопчани Родопите са малка вселена, в която хората вече хилядолетия се стремят да се докоснат до Бога. Изконните български обичаи като кукерски и нестинарски игри се редуват в документалната трилогия с надсвирването на гайдарите в с. Гела и представянето на съхранените през вековете златоградски занаяти. В търсене на своя имажинерен дом зрителят, заедно с протагониста, върви по каменните стъпки, останали от траките, търси олтара на Дионисий, участва в обреди в чест на Великата богиня-майка и вижда лирата на Орфей, възстановена от казанлъшкия лютиер Адриан Андреев. Тракийското светилище Белинташ, античният Перперикон, Златоград, Гела, Стоманово, ЖеркаПътувайки из тези свети места, се докосваме до живота на днешните родопчани, в който границата между мита и действителността е като че ли размита, запознаваме се с тракийски митове и легенди и осъзнаваме

преходността на човешкия живот. Филмът може да даде отговори на множество въпроси... Но какъв всъщност е домът, който можем да търсим и намерим в магическата и свята планина, наречена Родопи, е въпрос на който може да отговори всеки сам за себе си.

Мария Захариева